

รายงานผล

โครงการการศึกษาดูงานด้านการเกษตร
ณ นครคุนหมิง ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
ระหว่างวันที่ 5-9 สิงหาคม 2567

โดย

อาจารย์เพชร ทวีวงศ์
รองศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมศักดิ์ ตุ่มหิรัญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พลสรานู สรานูรัมย์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจนณรงค์ เทียนสว่าง
สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

โครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากทุนพัฒนาบุคลากรเพื่อการศึกษาทางไกล
ประจำปีงบประมาณ 2566

สารบัญ

หน้า

เนื้อหาสาระที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ	1
1.ศึกษาดูงานที่ Dali dianxi fruite whole sale market	1
2. การศึกษาดูงานระบบการส่งเสริมผลิตและขายสินค้าเกษตร (ไม้ประดับ) ณ บริษัท MAOYE	6
3. ประโยชน์ที่ได้รับ	10
4. ข้อเสนอแนะ	10

เนื้อหาสาระที่ได้จากการดำเนินโครงการ

1. ศึกษาดูงานที่ Dali dianxi fruite whole sale market

จากการศึกษาดูงานที่ตลาดค้าส่งผลไม้ Dali Dianxi ในมณฑลยูนนาน เราพบว่าผู้ประกอบการในตลาดแห่งนี้ให้ความสำคัญอย่างมากกับระบบการรับซื้อสินค้าจากเกษตรกรในท้องถิ่น ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพสินค้าที่จะถูกส่งต่อไปยังผู้บริโภค หนึ่งในกระบวนการที่ได้รับการเน้นย้ำเป็นพิเศษคือการควบคุมคุณภาพสินค้าอย่างเข้มงวด เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนแรกที่ผลไม้ยังอยู่ในสวนของเกษตรกร ซึ่งเป็นที่มาของสินค้าที่จะเข้าสู่ตลาด ผู้ประกอบการจะทำการตรวจสอบคุณภาพของผลไม้โดยละเอียด เพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการเลือกสรรมาเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

ภาพที่ 1 ลักษณะของร้านค้าและการวางสินค้าเกษตรเพื่อจำหน่ายในตลาด

กระบวนการตรวจสอบนี้ไม่ได้จบลงเพียงเท่านั้น แต่ยังมีกลุ่มตรวจสอบสินค้าซ้ำอีกครั้งเมื่อผลไม้มาถึงตลาดค้าส่ง การสุ่มตรวจสอบนี้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถตรวจสอบได้ว่าสินค้าที่ถูกจัดส่งมาจากสวนยังคงมีคุณภาพดีเหมือนเดิมหรือไม่ ในกรณีที่พบความผิดปกติหรือสินค้าที่ไม่ผ่านมาตรฐาน ผู้ประกอบการสามารถดำเนินการตามขั้นตอนที่เหมาะสม เช่น การคัดแยกหรือตีกลับสินค้าให้กับเกษตรกรผู้ผลิต

ภาพที่ 2 การสนทนากับทีมงานบริหารในบริเวณตลาด Dali Dianxi

ระบบการตรวจสอบคุณภาพที่เข้มงวดนี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้ตลาดค้าส่งสามารถรักษามาตรฐานของสินค้าที่นำเสนอแก่ผู้ซื้อได้ แต่ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างตลาดค้าส่งกับเกษตรกร ซึ่งเป็นคู่ค้าที่สำคัญในห่วงโซ่อุปทาน การที่ตลาดให้ความสำคัญกับการรักษาคุณภาพสินค้าตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางนี้ ยังช่วยสร้างความไว้วางใจให้กับลูกค้าที่มาเลือกซื้อสินค้าที่ตลาด Dali Dianxi เพราะพวกเขาสามารถมั่นใจได้ว่าสินค้าที่ซื้อไปนั้นได้รับการคัดสรรและตรวจสอบมาอย่างดีแล้ว

ภาพที่ 3 พื้นที่จำหน่ายสินค้าเกษตรที่ผลิตในมณฑลยูนนาน

อีกด้านหนึ่งของการศึกษาดูงานครั้งนี้ ยังได้เปิดเผยถึงวิธีการจัดการกับสินค้าที่ไม่ได้มาตรฐานหรือที่เรียกกันว่าสินค้าเกรดต่ำ ที่บางครั้งอาจหลุดรอดจากกระบวนการตรวจสอบเข้ามา ผู้ประกอบการที่ตลาดค้าส่งแห่งนี้มีแนวทางการจัดการที่ชัดเจน โดยสินค้าเกรดต่ำจะถูกคัดแยกออกไปและถูกนำไปจัดจำหน่ายในช่องทางอื่นๆ ที่เหมาะสม เช่น การนำไปแปรรูปเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น หรือการนำไปขายในราคาต่ำกว่าตลาดทั่วไป ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดการสูญเสียและเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร

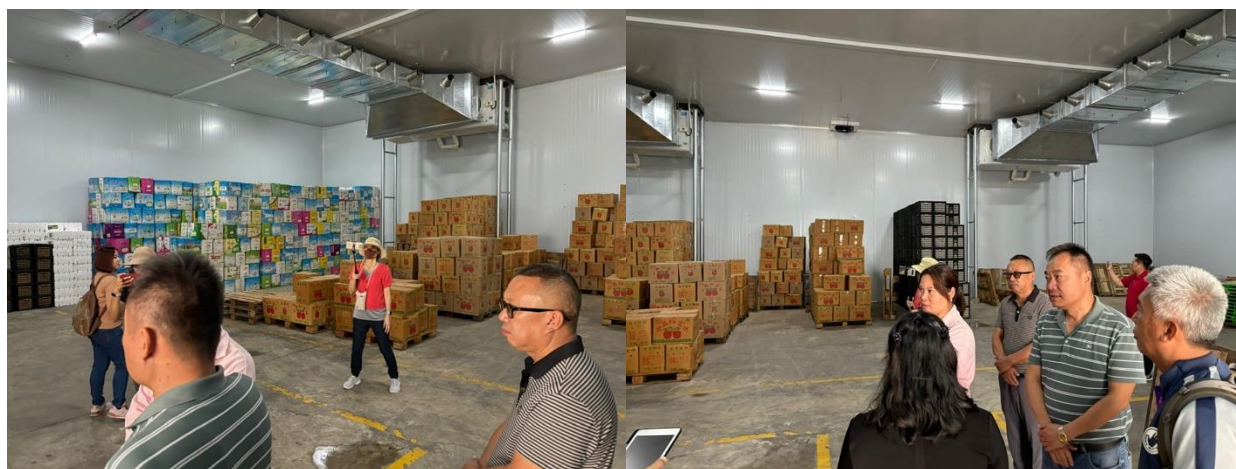
ภาพที่ 4 การคัดแยกคุณภาพสินค้าที่มีการนำเข้ามาจากต่างประเทศ

นอกจากนี้ ตลาด Dali Dianxi ยังมีระบบการติดตามและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าที่ได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียด ซึ่งช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถวิเคราะห์และปรับปรุงกระบวนการทำงานได้อย่างต่อเนื่อง ข้อมูลที่ถูกรวบรวมจากการตรวจสอบสินค้าในแต่ละวันจะถูกนำมาใช้ในการวางแผนการรับซื้อและการจัดการสินค้าของตลาดในอนาคต ทำให้ตลาดสามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในภาพรวม การศึกษาดูงานที่พื้นที่จำหน่ายสินค้าเกษตร Dali Dianxi Fruit Wholesale Market แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการจัดการคุณภาพสินค้าในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การตรวจสอบคุณภาพที่สวนของเกษตรกร การสุ่มตรวจเมื่อสินค้ามาถึงตลาด และการจัดการกับสินค้าที่ไม่ผ่านมาตรฐาน นอกจากนี้ การเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบยังช่วยให้ตลาดสามารถปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง ทำให้ตลาด Dali Dianxi สามารถรักษาความเชื่อมั่นจากลูกค้าและสร้างความไว้วางใจในคุณภาพสินค้าที่นำเสนอ

จากการศึกษาดูงานที่ตลาดค้าส่งผลไม้ Dali Dianxi ในมณฑลยูนนาน นอกจากการที่ตลาดมีระบบการควบคุมคุณภาพสินค้าที่เข้มงวดแล้ว ยังพบว่าตลาดแห่งนี้มีการจัดการโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัย โดยเฉพาะในเรื่องของการจัดเก็บสินค้าเพื่อรองรับการส่งออกไปยังต่างประเทศ หนึ่งในระบบที่โดดเด่นและมีบทบาทสำคัญในกระบวนการนี้คือระบบห้องเย็นขนาดใหญ่ที่ถูกออกแบบมาเพื่อรักษาคุณภาพของผลไม้ให้สดใหม่และคงความสมบูรณ์จนถึงมือผู้บริโภคในต่างประเทศ

ห้องเย็นเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการจัดเก็บผลไม้ที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ เช่น แอปเปิ้ล ส้ม และองุ่น ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกหลักของตลาด Dali Dianxi การเก็บรักษาผลไม้ในห้องเย็นช่วยยืดอายุการเก็บรักษาลดการเสื่อมสภาพ และรักษารสชาติของผลไม้ให้อยู่ในสภาพที่ดีที่สุด ระบบนี้ยังสามารถควบคุมอุณหภูมิและความชื้นให้เหมาะสมกับผลไม้แต่ละชนิด ซึ่งเป็นการเพิ่มคุณภาพและมูลค่าของสินค้าเมื่อส่งออกไปยังต่างประเทศ

ภาพที่ 5 ระบบห้องเย็นขนาดใหญ่ของ Dali Dianxi ในมณฑลยูนนาน

ในการศึกษาดูงานครั้งนี้ เราได้มีโอกาสพบกับตัวแทนผู้ส่งออกที่มีประสบการณ์ในการจัดส่งผลไม้ไปยังประเทศต่างๆ โดยเฉพาะ 3 ประเทศสำคัญ ได้แก่ เวียดนาม ไทย และพม่า ซึ่งเป็นตลาดส่งออกหลักของ Dali Dianxi ผลไม้ที่ถูกจัดส่งไปยังประเทศเหล่านี้ประกอบด้วยแอปเปิ้ล ส้ม และองุ่น ผลไม้เหล่านี้เป็นที่นิยมในประเทศเหล่านี้เนื่องจากคุณภาพที่สูง รสชาติที่ดี และการรักษาความสดใหม่ด้วยระบบห้องเย็นที่มีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 5 สันทนาการกับตัวแทนผู้ส่งออกที่มีประสบการณ์ในการจัดส่งผลไม้ไปยังประเทศต่างๆ

เวียดนามเป็นตลาดที่มีการเติบโตอย่างรวดเร็วสำหรับการส่งออกผลไม้จากจีน โดยเฉพาะแอปเปิ้ลและส้มที่ได้รับความนิยมสูง นอกจากนี้ ประเทศไทยก็เป็นตลาดที่สำคัญเช่นกัน ซึ่งมีความต้องการผลไม้จากจีนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะองุ่นที่มีคุณภาพสูงและเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้บริโภคชาวไทย ขณะที่พม่าก็เป็นตลาดที่มีศักยภาพในการรับผลไม้จากจีน โดยเฉพาะผลไม้ที่สามารถเก็บรักษาได้นานเช่นกัน

นอกจากการส่งออกผลไม้แล้ว ตลาด Dali Dianxi ยังมีการนำเข้าผลไม้จากประเทศอื่นๆ รวมถึงประเทศไทย ผลไม้ที่นำเข้าจากประเทศไทยซึ่งเป็นที่นิยมในตลาดจีนประกอบด้วยมังคุดและทุเรียน ซึ่งเป็นผลไม้ที่มีรสชาติและคุณภาพที่โดดเด่น ทำให้ได้รับความนิยมในหมู่ผู้บริโภคชาวจีน มังคุดเป็นที่รู้จักในฐานะ "ราชินีแห่งผลไม้" มีรสชาติดหวานอมเปรี้ยวและเนื้อสัมผัสที่นุ่มนวล ขณะที่ทุเรียนเป็นผลไม้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งในเรื่องของกลิ่นและรสชาติที่เข้มข้น ทำให้ได้รับความนิยมอย่างมากในตลาดจีน

การนำเข้าผลไม้จากประเทศไทยมายังตลาด Dali Dianxi นี้ไม่เพียงแต่ช่วยเสริมความหลากหลายของสินค้าที่นำเสนอให้กับผู้บริโภคในจีน แต่ยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างจีนและประเทศไทยให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น ความร่วมมือทางการค้านี้เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ตลาด Dali Dianxi สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างครอบคลุมและครบถ้วน ทั้งในด้านของผลไม้ที่ผลิตในประเทศและผลไม้ที่นำเข้าจากต่างประเทศ

การมีระบบห้องเย็นที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพเช่นนี้ทำให้ตลาด Dali Dianxi สามารถรักษาคุณภาพสินค้าที่เตรียมส่งออกไปยังต่างประเทศได้อย่างดีเยี่ยม ส่งผลให้ผู้บริโภคในต่างประเทศสามารถมั่นใจได้ว่าสินค้าที่ได้รับนั้นเป็นสินค้าที่สดใหม่และมีคุณภาพสูง นอกจากนี้ ระบบห้องเย็นยังช่วยลดการสูญเสียของสินค้าในระหว่างการขนส่ง ลดความเสี่ยงจากการเสียหายของผลไม้ที่อาจเกิดขึ้นได้จากสภาพอากาศที่รุนแรงหรือการขนส่งที่ใช้เวลานาน

ภาพรวมของการศึกษาดูงานที่ตลาด Dali Dianxi ทำให้เราได้เห็นถึงความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐานและการจัดการที่เป็นระบบของตลาดแห่งนี้ การมีห้องเย็นขนาดใหญ่และทันสมัยช่วยเสริมศักยภาพในการส่งออกผลไม้ไปยังต่างประเทศ และยังช่วยรักษาความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น เวียดนาม ไทย และพม่า นอกจากนี้ การนำเข้าผลไม้จากประเทศไทย เช่น มังคุดและทุเรียน ยังช่วยเพิ่มความหลากหลายของสินค้าที่เสนอในตลาด และเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในจีนที่มีความชื่นชอบผลไม้จากต่างประเทศ

2. การศึกษาดูงานระบบการส่งเสริมผลิตและขายสินค้าเกษตร (ไม้ประดับ) ณ บริษัท MAOYE

การเข้าศึกษาดูงานที่บริษัท MAOYE ในเมืองคุนหมิง นับเป็นโอกาสอันดีในการเรียนรู้และรับทราบถึงกระบวนการผลิตและการส่งเสริมการผลิตไม้ประดับ ซึ่งบริษัทแห่งนี้มีความมุ่งมั่นอย่างยิ่งในการพัฒนาการปลูกและผลิตไม้ประดับ โดยเฉพาะการปลูกสับปะรดสีและไม้ใบหลากหลายชนิดที่มีคุณภาพสูง ภายใต้การส่งเสริมจากภาครัฐอย่างจริงจัง ทำให้เกิดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการการผลิตที่ครอบคลุมและมีความซับซ้อน

การสนับสนุนจากภาครัฐเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้บริษัท MAOYE สามารถพัฒนาระบบการผลิตที่มีความเป็นระบบระเบียบและประสิทธิภาพสูง ภาครัฐได้ให้การสนับสนุนทั้งในรูปแบบของนโยบาย การเงิน และ

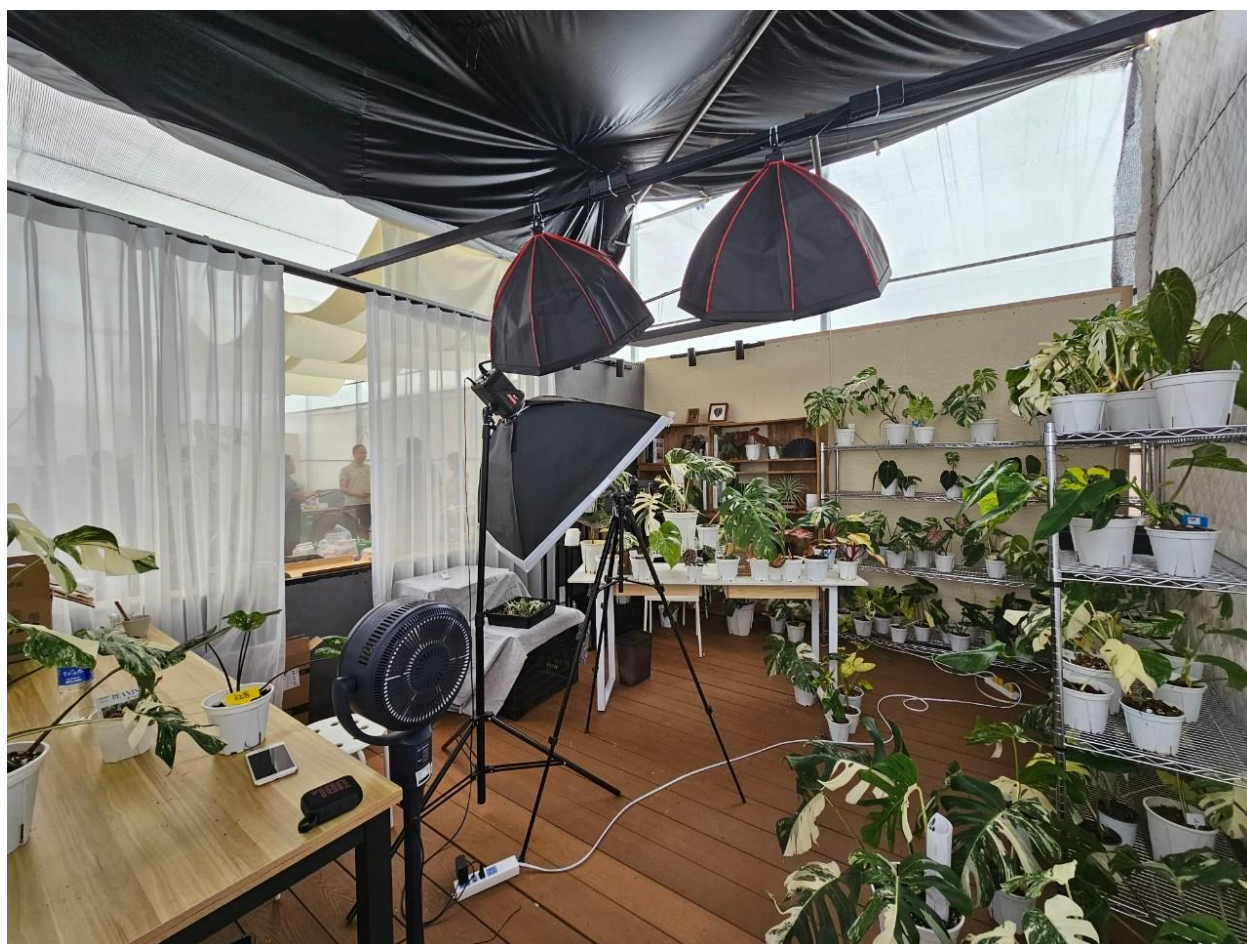
เทคโนโลยี ซึ่งส่งผลให้บริษัทสามารถจัดการทรัพยากรและพื้นที่การทำงานให้เหมาะสมกับกระบวนการผลิตอย่างเต็มที่ บริษัทได้มีการจัดสรรพื้นที่การทำงานอย่างเป็นระบบ โดยแบ่งออกเป็นหลายโซน เช่น โซนการปรับปรุงพันธุ์พืช โซนการเตรียมการปลูก โซนการบรรจุภัณฑ์ และโซนการประชาสัมพันธ์ การแบ่งพื้นที่เหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น แต่ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิต

ภาพที่ 6 โรงเรือนพัฒนาการปลูกและผลิตไม้ประดับของบริษัท MAOYE

การบริหารจัดการในบริษัท MAOYE ยังมีการผสมผสานองค์ประกอบต่างๆ เพื่อให้กระบวนการผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เริ่มตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมพันธุ์พืช ซึ่งเป็นขั้นตอนที่ต้องใช้ความรู้และเทคนิคเฉพาะในการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์ไม้ประดับให้มีคุณภาพสูงสุด การเตรียมพันธุ์พืชนี้เป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากพันธุ์ที่ดีจะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผลผลิตที่ได้ นอกจากนี้ยังมีการจัดการด้านการปลูกที่มีการวางแผนอย่างรอบคอบ เพื่อให้แน่ใจว่าไม้ประดับที่ปลูกขึ้นมาจะเติบโตอย่างสมบูรณ์และสวยงามที่สุด

อีกหนึ่งองค์ประกอบที่สำคัญคือการบรรจุภัณฑ์ บริษัท MAOYE ให้ความสำคัญกับการออกแบบและเลือกใช้บรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับไม้ประดับแต่ละชนิด บรรจุภัณฑ์ที่ดีจะช่วยรักษาคุณภาพของไม้ประดับในระหว่างการขนส่งและการจัดจำหน่าย นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างความสำเร็จให้กับบริษัท MAOYE บริษัทใช้การประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพเพื่อสร้างการรับรู้และความสนใจในผลิตภัณฑ์ของตน ไม่ว่าจะเป็นการจัดแสดงสินค้าในงานแสดงสินค้านานาชาติ หรือการใช้สื่อออนไลน์เพื่อสื่อสารกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย

ภาพที่ 7 พื้นที่ทำงานด้านการตลาดออนไลน์ของบริษัท MAOYE

นอกจากการจัดการในกระบวนการผลิตแล้ว การศึกษาดูงานครั้งนี้ยังทำให้เราได้เห็นถึงความสำเร็จในการบริหารจัดการด้านการตลาดของบริษัท MAOYE ซึ่งไม่เพียงแต่นับการจำหน่ายผ่านช่องทางทั่วไป แต่ยังใช้ประโยชน์

จากการตลาดออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพ การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ยอดนิยมอย่าง Facebook และอาลีบาบาเป็นเครื่องมือสำคัญในการเข้าถึงลูกค้าอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว โดยผ่านการตลาดออนไลน์ บริษัท MAOYE สามารถสร้างการรับรู้ในแบรนด์ของตนได้อย่างรวดเร็ว และตอบสนองความต้องการของตลาดได้อย่างทันท่วงที ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการรักษาความสำเร็จในระยะยาว

บริษัท MAOYE ยังได้สร้างกลยุทธ์การตลาดที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับลูกค้า การตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าอย่างรวดเร็วและตรงจุดเป็นสิ่งที่ทำให้บริษัทสามารถรักษาความพึงพอใจของลูกค้าและเพิ่มยอดขายได้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ยังช่วยให้บริษัทสามารถติดตามและวิเคราะห์พฤติกรรม การซื้อของลูกค้าได้อย่างละเอียด ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีค่าในการวางแผนการตลาดและปรับปรุงผลิตภัณฑ์ในอนาคต

การศึกษาดูงานที่บริษัท MAOYE ยังให้เราได้เห็นถึงวิสัยทัศน์ในการขยายตลาดไปสู่ระดับสากล โดยบริษัทมีแผนที่จะขยายการส่งออกไม้ประดับไปยังประเทศต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสทางธุรกิจและสร้างความมั่นคงให้กับบริษัทในระยะยาว การที่บริษัท MAOYE ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐทำให้การขยายตัวนี้เป็นไปอย่างราบรื่น และเปิดโอกาสให้บริษัทสามารถแข่งขันในตลาดสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 8 สนทนากับทีมผู้บริหารของบริษัท MAOYE

ในภาพรวม การศึกษาดูงานที่บริษัท MAOYE เป็นตัวอย่างที่น่าสนใจในการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดของไม้ประดับ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในบริบทอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของบริษัทมาจากการมีระบบการทำงานที่เป็นระบบระเบียบ การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิต และการตลาดที่ครอบคลุมทุกช่องทาง รวมถึงการสนับสนุนจากภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาธุรกิจให้เติบโตอย่างยั่งยืน

3. ประโยชน์ที่ได้รับ

เมื่อเสร็จสิ้นโครงการแล้วผู้ขอรับทุนจะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในกิจกรรม 3 ส่วน ดังนี้

3.1 ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับนี้มีประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยดังนี้

- 1) บุคลากรของมหาวิทยาลัยได้รับการพัฒนาด้านวิชาการ การเรียนการสอน และด้านการเกษตร
- 2) เกิดการสร้างเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างมหาวิทยาลัย

3.2 ผู้ขอรับทุนจะนำประโยชน์ที่ได้รับมาเผยแพร่ในเชิงรูปธรรม โดยจัดทำบทความเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

3.3 ผู้ขอรับทุนจะนำไปใช้ประโยชน์ด้านการเรียนการสอนในชุดวิชา ของหลักสูตรเกษตรศาสตร์บัณฑิต วิชาเอกส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตร หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565 ดังนี้

- 1) ชุดวิชา 91109 หลักการส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตร
- 2) ชุดวิชา 91368 การส่งเสริมการจัดการผลิตและผลผลิตทางการเกษตร
- 3) ชุดวิชา 91369 นวัตกรรมเกษตรเพื่อการส่งเสริมและพัฒนากิจการเกษตร
- 4) ชุดวิชา 91465 การจัดการการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

4. ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยควรให้การสนับสนุนคณาจารย์ให้มีโอกาสเข้าร่วมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์กับนักวิชาการและนักธุรกิจจากนานาประเทศเกี่ยวกับระบบการส่งเสริมการผลิตและขายสินค้าเกษตร และธุรกิจเกษตร ตลอดจนการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง